

รายงานการประชุมสภาการศึกษา
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒
วันศุกร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ เวลา ๑๓.๓๐ น.
ณ ห้องประชุมกำแพง พลาญกูร ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สกศ.
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ผู้มาประชุม

๑.	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายอุดม คชินทร) <i>กรรมการโดยตำแหน่ง</i>	ประธาน
๒.	เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (นายธวัชชัย อู่พานิช รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แทน)	กรรมการ
๓.	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นายชาญ ตันติธรรมถาวร ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ แทน)	กรรมการ
๔.	เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นางสาวจินนาค์กูร โรจนนันต์ ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน แทน)	กรรมการ
๕.	ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (นางอังคณา วงษ์ประเสริฐ ที่ปรึกษาด้านการสื่อสาร แทน)	กรรมการ
๖.	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (นายสุรศักดิ์ อินศรีไกร รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผน แทน)	กรรมการ
๗.	เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (นางนภาพร อาร์มสตรอง รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านกิจการ อุดมศึกษาเอกชน แทน)	กรรมการ
๘.	ปลัดกระทรวงแรงงาน (นายกิตติพงษ์ เหล่านิพนธ์ รองอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน รักษาการในตำแหน่ง ที่ปรึกษาวิชาการแรงงาน แทน)	กรรมการ
๙.	ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (นางสาวสุณีย์ เลิศเพียรธรรม ผู้ช่วยปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แทน)	กรรมการ
๑๐.	ปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายทรงกลด สว่างวงศ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ แทน)	กรรมการ
๑๑.	ปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายเจริญ อยู่คุ้มญาติ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการพัฒนาและสวัสดิการ เด็ก เยาวชน และครอบครัว แทน)	กรรมการ
๑๒.	เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา (นายวรวิสิทธิ์ กาญจนสูตร ผู้อำนวยการกองกฎหมายการศึกษาและวัฒนธรรม แทน) <i>กรรมการที่ เป็นผู้แทนองค์กรศาสนาอื่น</i>	กรรมการ
๑๓.	นายกิตติพันธ์ ใจดี	กรรมการ

กรรมการที่เป็นผู้แทนคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย

๑๔. รองศาสตราจารย์วินัย ดะห์ลัน	กรรมการ
กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรวิชาชีพ	
๑๕. นายวรชาติ เฉิดชมจันทร์	กรรมการ
กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชน	
๑๖. นายอรรถการ ตฤษณารังสี	กรรมการ
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	
๑๗. นายกิตติรัตน์ มังคละคีรี	กรรมการ
๑๘. นายกิติ มาติลกโกวิท	กรรมการ
๑๙. นายเกียรติชัย โสภาสถียรพงศ์	กรรมการ
๒๐. นางจรรยาพร ธรณินทร์	กรรมการ
๒๑. รองศาสตราจารย์จิระเดช อุ้วสวัสดิ์	กรรมการ
๒๒. ศาสตราจารย์ชุตินา สัจจามันท์	กรรมการ
๒๓. นายธาดา เศวตศิลา	กรรมการ
๒๔. นายนนทวัฒน์ สุขผล	กรรมการ
๒๕. พลเอก พหล สง่าเนตร	กรรมการ
๒๖. นายสุกิจ อุทินทุ	กรรมการ
๒๗. ศาสตราจารย์สุพจน์ หารหนองบัว	กรรมการ
๒๘. รองศาสตราจารย์อนุชาติ พวงสำลี	กรรมการ
๒๙. นายอภิมุข สุขประสิทธิ์	กรรมการ
๓๐. นายอำนาจ บัวศิริ	กรรมการ
๓๑. เลขาธิการสภาการศึกษา (นายสุภัทร จำปาทอง)	กรรมการและ เลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. พระพรหมมุนี	ติดภารกิจ
๒. พระราชวรมนู	ติดภารกิจ
๓. นางสาวสมใจ สุวรรณศุภพนา	ติดภารกิจ
๔. ศาสตราจารย์กิตติคุณชนิตา รักษ์พลเมือง	ติดภารกิจ
๕. นายบัณฑิต อุนากุล	ติดภารกิจ
๖. นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์	ติดภารกิจ
๗. นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์	ติดภารกิจ
๘. นายสุภกร บัวสาย	ติดภารกิจ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายแพทย์สุริยะเดว ตรีปาตี	ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม
๒. นายบัลลังก์ โรหิตเสถียร	หัวหน้ากลุ่มสารนิเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๓. นางวัฒนาพร ระงับทุกข์	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
๔. นางสาวสมรัชณีกร อ่องเอิบ	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา รักษาการในตำแหน่ง ที่ปรึกษาด้านนโยบายและ แผนการศึกษา
๕. นางกมลทิพย์ เมฆพุก	ผู้อำนวยการสำนักอำนาจการ
๖. นายสวัสดิ์ ภูทอง	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา
๗. นายสำเนา เนื้อทอง	รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักมาตรฐาน การศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้
๘. เจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกล่าวเปิดประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังต่อไปนี้

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธาน/เลขานุการแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์อุดม คชินทร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประธาน กล่าวต้อนรับ นายสุภัทร จำปาทอง ในโอกาสการดำรงตำแหน่งเลขาธิการสภาการศึกษา

ประธาน แจ้งให้ที่ประชุมทราบ จำนวน ๓ เรื่อง ดังนี้

๑. (ร่าง) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งอาจจะพิจารณาแล้วเสร็จภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ โดยนายกรัฐมนตรีได้กำหนดแนวทางการเสนอเรื่องดังกล่าวต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เป็นกรณีพิเศษ โดยให้ สนช. ดำเนินการพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาของรัฐบาลชุดปัจจุบัน เพราะหากดำเนินการไม่แล้วเสร็จตามกำหนด จะทำให้การขับเคลื่อนภารกิจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่มีผลบังคับใช้แล้ว จะประสบปัญหาได้ อย่างไรก็ตาม การพิจารณา (ร่าง) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่นายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธาน และรองศาสตราจารย์อนุชาติ พวงสำลี กรรมการสภาการศึกษา เป็นกรรมการ คาดว่าจะแล้วเสร็จทันเวลา ทั้งนี้ ขอให้รองศาสตราจารย์อนุชาติ พวงสำลี ผลักดันให้ (ร่าง) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยเร็ว

๒. การจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา คาดว่าจะพิจารณาแล้วเสร็จในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ และหากที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติในวาระที่ ๓ เรียบร้อยแล้ว การเสนอพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมจะต้องดำเนินการภายใน ๖๐ วัน และประกาศในราชกิจจานุเบกษาปลายเดือนเมษายน ๒๕๖๒ ดังนั้น การจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษาฯ จะแล้วเสร็จทันภายในรัฐบาลชุดปัจจุบัน ก่อนมีรัฐบาลชุดใหม่ประมาณ ๒ เดือน และเมื่อมีการจัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่ รัฐมนตรีสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ทันที ซึ่งขณะนี้รัฐบาลได้จัดตั้งคณะกรรมการร่วม ๓ ฝ่าย ระหว่างกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนการดำเนินงาน การกำหนดโครงสร้าง ภารกิจ และการโยกย้ายบุคลากรที่มีความเหมาะสมให้สอดคล้องกับการพัฒนาศักยภาพของคนในภาพรวม

เพื่อให้กระทรวงที่จัดตั้งขึ้นใหม่เป็นกระทรวงที่สามารถยกระดับความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับเศรษฐกิจของประเทศได้

๓. การดำเนินงานของคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (กอปศ.) ที่มีศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์จรัส สุวรรณเวลา เป็นประธานกรรมการ จะครบวาระในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๒ ดังนั้น กอปศ. จึงต้องเร่งดำเนินงานเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาที่ยังคงค้างหลายเรื่อง สำหรับเรื่องใดที่มีแนวโน้มในการดำเนินการใกล้เคียงหรือทับซ้อนกับการดำเนินการของกรรมการสภาการศึกษา ขอให้คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อน หลังจากนั้น กรรมการสภาการศึกษาจึงจะรับเรื่องมาดำเนินการขับเคลื่อนต่อ เพื่อกำหนดเป็นนโยบายและแนวทางการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

มติ ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

นายสุภัทร จำปาทอง เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ นำเสนอรายงานการประชุมให้ที่ประชุมพิจารณารับรองรายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ซึ่งได้ดำเนินการแจ้งเวียนให้คณะกรรมการสภาการศึกษาพิจารณาและรับรองรายงานการประชุมแล้ว ภายในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒ และเมื่อพ้นกำหนดคณะกรรมการได้รับรองโดยไม่มีการแก้ไข จึงขออนุญาตเสนอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม

มติ ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ โดยไม่มีการแก้ไข

วาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

๓.๑ การแต่งตั้งอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการวิจัยการศึกษา (เพิ่มเติม)

นายสุภัทร จำปาทอง เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ นำเสนอต่อที่ประชุมเรื่อง การแต่งตั้งอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการวิจัยการศึกษา ซึ่งเป็นการเสนอขอแต่งตั้งเพิ่มเติมเนื่องด้วยมติที่ประชุมคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการวิจัยการศึกษา เห็นควรให้มีการแต่งตั้งอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการวิจัยการศึกษา (เพิ่มเติม) เพื่อให้ได้แนวคิดหรือมุมมองด้านการวิจัยทางการศึกษาที่ครอบคลุมหลากหลาย โดยเสนอขอแต่งตั้ง จำนวน ๑ รูป และ ๓ คน ได้แก่

๑. พระสุธีรัตนบัณฑิต (สุทิตย์ อากาศโร ป.ธ.๗, รองศาสตราจารย์ ดร.)

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรัญญา พลายน้อย

อดีตอาจารย์คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

๓. รองศาสตราจารย์ ดร.กุลทิพย์ ศาสตรระรุจิ

อาจารย์คณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

๔. ดร.นิภาพร กุลสมบุรณ์

Education Specialist บริษัท บีโก (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)

จึงขอเสนอต่อที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการวิจัยการศึกษา (เพิ่มเติม) จำนวน ๔ รูป/คน ดังกล่าว

การพิจารณา

ประธานมีความเห็นว่า รายชื่อที่เสนอเพื่อขอแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสภาการศึกษา ด้านการวิจัยการศึกษา ทั้ง ๔ รูป/คน มีความเหมาะสม

มติ ที่ประชุมให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการสภาการศึกษาด้านการวิจัยการศึกษา (เพิ่มเติม) ตามที่เลขาธิการสภาการศึกษา (นายสุภัทร จำปาทอง) กรรมการและเลขานุการ เสนอ

๓.๒ แนวทางความร่วมมือการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี กรณีผู้เรียนไม่มีสัญชาติ

นายสุภัทร จำปาทอง เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ นำเสนอสาระสำคัญของแนวทางความร่วมมือการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี กรณีผู้เรียนประเภทอาชีวศึกษาที่ไม่มีสัญชาติไทย โดยสรุปดังนี้

ปัจจุบันรัฐบาลส่งเสริมให้มีการผลิตกำลังคนประเภทอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา ในสายเทคโนโลยีมากขึ้น มีการปรับการเรียนการสอนที่เน้นภาคปฏิบัติ ซึ่งเป็นรูปแบบการร่วมผลิตกำลังคน ระหว่างสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการ และการศึกษาประเภทอาชีวศึกษา จะจัดการเรียนการสอน ในระบบทวิภาคี (Dual System) ทั้งระดับ ปวช. ปวส. และปริญญาตรี โดยจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี ในสถาบันการศึกษาและฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการ มีการทดสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน ร่วมกันระหว่างอาจารย์และพี่เลี้ยง (Mentors) ส่วนการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เป็นการจัดหลักสูตรแบบ สหกิจศึกษา (Cooperative Education) ซึ่งมีกระบวนการใกล้เคียงกับระบบทวิภาคี คือ ผู้เรียนต้องปฏิบัติงาน ในสถานประกอบการแบบเต็มเวลา (Full time) ไม่น้อยกว่า ๔ เดือน (บางหลักสูตร ๒ ปี) แต่มีความแตกต่างกัน คือ ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา จะต้องมีโครงการเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการของสถานประกอบการแล้วนำเสนอโครงการ เพื่อการวัดและประเมินผล

อย่างไรก็ตาม วิธีการจัดการเรียนการสอนทั้ง ๒ รูปแบบ จะต้องได้รับความร่วมมือจาก สถานประกอบการ เนื่องจากเป็นภาระของสถานประกอบการที่ต้องหาตำแหน่งงาน จัดหาพี่เลี้ยง (Mentors) หรือ โค้ช (Coach) ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดประสบการณ์ ต้องมีกระบวนการวัดและประเมินผลที่สามารถ วัดศักยภาพของผู้เรียน และสะท้อนถึงความต้องการของสถานประกอบการในการรับคนเข้าปฏิบัติงานทั้งระดับ อาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวของสถานประกอบการ จะต้องอยู่ภายใต้ ระเบียบและกฎเกณฑ์ของกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงแรงงาน และกระทรวงมหาดไทย

ข้อมูลจำนวนผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา ๒๕๕๑ - ๒๕๕๘ จำแนกตาม ระดับการศึกษา (ปวช. ปวส. และปริญญาตรี) จากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (พ.ศ. ๒๕๕๙) พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผู้เรียนในระดับ ปวช. ๑ - ๓ และ ปวส. ๑ - ๒ จำนวน ๔๒,๓๓๐ คน และมีจำนวน เพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘ แต่มีข้อค้นพบสำคัญประการหนึ่งคือ จำนวนผู้เรียนระบบทวิภาคี ปีการศึกษา ๒๕๕๘ ในระดับ ปวช. ๓ มีจำนวน ๑๐,๘๔๒ คน ระดับ ปวส. ๒ มีจำนวน ๒๑,๑๓๕ คน รวม ๓๑,๙๗๗ คน แต่มีจำนวนผู้ที่จบการศึกษาระบบทวิภาคีในปีดังกล่าว จำนวน ๒๑,๓๒๕ คน ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยมาก

ข้อมูลจำนวนผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๕๘ ของสถาบันอาชีวศึกษาภาครัฐ จำนวน ๔๖๔ แห่ง พบว่า มีจำนวนผู้เรียนระดับ ปวช. จำนวนประมาณ ๑๔๐,๐๐๐ คน แต่มีผู้สำเร็จการศึกษา เพียง ๗๙,๐๐๐ - ๘๐,๐๐๐ คน ส่วนระดับ ปวส. มีจำนวนผู้เรียนประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ คน มีผู้สำเร็จการศึกษา เพียง ๘๐,๐๐๐ คน ซึ่งมีจำนวนผู้ที่ไม่จบการศึกษาหรือออกกลางคันจำนวนหนึ่ง และเป็นปัญหาการศึกษา

ที่ต้องพิจารณาว่า จะทำอย่างไรให้จำนวนรับเข้าศึกษาและจำนวนผู้สำเร็จการศึกษามีจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนข้อมูลในระดับอุดมศึกษาก็เช่นเดียวกัน อาทิ จำนวนรับเข้าศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ ๑ มีจำนวน ๑๐๐ คน แต่เมื่อจบการศึกษาชั้นปีที่ ๔ มีจำนวนเพียง ๕๕-๖๐ คน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยมีการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่ดีมาก เด็กได้รับการศึกษาเกือบร้อยละ ๑๐๐ จำนวนที่เหลือเป็นเด็กที่ไม่มีสัญชาติร้อยละ ๒-๓ และนอกนั้น เป็นเด็กพิการ เด็กย้ายถิ่นฐาน หรือเด็กยากจน

จากข้อมูลจำนวนผู้เรียนที่ไม่ใช่สัญชาติไทย/ไม่มีสัญชาติ ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑ พบว่า ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ผู้เรียนระดับ ปวช. มีจำนวน ๕๘,๗๕๓ คน ปวส. จำนวน ๓๒,๕๑๖ คน และปีต่อมามีจำนวนลดลงเรื่อย ๆ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้เรียนระดับ ปวช. มีจำนวน ๔,๓๕๗ คน ปวส. จำนวน ๑,๔๖๕ คน เป็นจำนวนที่ลดลงในปริมาณมาก ส่วนหนึ่งเกิดจากรัฐบาลได้เปิดโอกาสให้เยาวชนที่มีหลักฐานยืนยันการเกิดในประเทศไทย ให้ได้รับสัญชาติไทยตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ แต่อย่างไรก็ตามการจัดหลักสูตรระบบทวิภาคีในระดับ ปวช. และ ปวส. ที่ต้องปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ภาคเอกชนยังมีข้อจำกัดที่สร้างความเหลื่อมล้ำของผู้เรียนที่ไม่มีสัญชาติ ซึ่งไม่สามารถปฏิบัติงานในฐานะพนักงานได้เนื่องจากไม่มีหลักฐานบุคคลในระบบทะเบียนราษฎร นอกจากนี้ปัญหาข้อจำกัดอีกประการหนึ่งคือ สถานประกอบการที่เข้าร่วมระบบทวิภาคีกว่า ๕๐,๐๐๐ แห่ง อาจถูกตรวจสอบเนื่องจากผิดกฎหมายแรงงานจากการจ้างแรงงานบุคคลที่อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี การแก้ปัญหาในเบื้องต้น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้หรือแนวปฏิบัติกับกระทรวงแรงงาน กรณีการโอนโลมผ่อนผันให้ผู้เรียนที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ในระดับ ปวช. ๑ - ๓ สามารถปฏิบัติงานในสถานประกอบการได้ โดยถือสถานะเป็นนักเรียนผู้ฝึกงานในสถานประกอบการ แต่ยังคงเป็นปัญหาอยู่ เนื่องจากสถานประกอบการจะคัดเลือกผู้เข้าเรียนที่ไม่มีสัญชาติเป็นลำดับท้าย

จากการลงพื้นที่ศึกษาดูงานเกี่ยวกับความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๑ ที่ผ่านมา พบว่า สถาบันอาชีวศึกษาที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนมีผู้เรียนที่ไม่มีสัญชาติระดับ ปวช.-ปวส. ในสัดส่วนค่อนข้างมาก ตัวอย่างเช่น จังหวัดเชียงรายมีจำนวนมากถึงร้อยละ ๑๕ การแก้ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีที่ต้องส่งผู้เรียนที่ไม่มีสัญชาติเข้าสู่สถานประกอบการ โดยผู้บริหารสถาบันการศึกษาจะต้องขอความร่วมมือกับภาคธุรกิจเอกชนขนาดใหญ่ ในการจัดสรรตำแหน่งงานให้ผู้เรียนที่ไม่มีสัญชาติได้ปฏิบัติงานตามหลักสูตร

จึงขอเสนอต่อสภาการศึกษาเพื่อโปรดพิจารณาให้ข้อเสนอแนะการสร้างความร่วมมือหรือแนวปฏิบัติที่เหมาะสมให้กับผู้เรียนระบบทวิภาคี ระดับ ปวช./ปวส. ที่ไม่มีสัญชาติ ให้ได้รับโอกาสการปฏิบัติงานตามหลักสูตรการเรียนการสอนตามระบบทวิภาคีอย่างเท่าเทียมกับผู้เรียนที่เป็นเยาวชนไทยทั่วไป

การพิจารณา

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต ดังนี้

๑. การฝึกงานในสถานประกอบการของผู้เรียนที่เป็นคนไทยสามารถเข้ารับการฝึกงานในสถานประกอบการได้โดยไม่ถือเป็นลูกจ้างของสถานประกอบการและไม่ผิดกฎหมายแรงงาน สำหรับคนต่างด้าวจะไม่สามารถฝึกงานของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เนื่องจากงบประมาณจัดสรรให้สำหรับการฝึกงานกับคนไทยเท่านั้น ทั้งนี้ คนต่างด้าวอาจจะเข้ารับการฝึกงานของกระทรวงต่างประเทศได้ แต่มีงบประมาณในจำนวนจำกัด และจะต้องเป็นการฝึกงานในประเทศของตนเอง เพื่อป้องกันมิให้คนต่างด้าวเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย

๒. กฎหมายคุ้มครองแรงงานมีข้อยกเว้นและเงื่อนไขสำหรับกรณีการฝึกงาน โดยจะต้องเป็นการฝึกงานในช่วงปิดภาคเรียน และต้องแต่งชุดนักเรียน แต่หากเป็นการฝึกงานแบบพนักงาน (Full time) จะต้องมีข้อยกเว้นอื่นรองรับ เช่น เป็นผู้เรียนในระบบทวิภาคี เป็นต้น หากไม่มีข้อยกเว้น จะต้องอยู่ภายใต้

กฎหมายคุ้มครองแรงงานทั่วไป เพราะบางคนต้องทำงานตั้งแต่เช้าจนถึงเย็น หรือบางคนเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน ทั้งนี้ การศึกษาระบบทวิภาคี ได้เคยมีผู้ตั้งข้อสังเกตว่า เข้าข่ายผิดกฎหมายคุ้มครองแรงงานหรือไม่ แต่ระบบทวิภาคีมีกฎหมายยกเว้นให้สามารถดำเนินการได้ สำหรับการตรวจสอบของกระทรวงแรงงานการรับนักเรียนเข้าฝึกงาน/ทำงานของสถานประกอบการขนาดใหญ่หรือขนาดเล็กนั้น จะดำเนินการอย่างเท่าเทียมกันและตั้งอยู่บนพื้นฐานของเหตุผล ไม่เลือกปฏิบัติ เนื่องจากกระทรวงแรงงานต้องดำเนินการตามอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ

๓. คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจของสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ศึกษาเรื่องคนกลุ่มน้อยคนไร้สัญชาติ และคนชายขอบ พบว่า มีบุคคลจำนวน ๗-๘ แสนคนที่เกิดในประเทศไทย แต่ไม่ได้รับสัญชาติไทย เนื่องจากบิดามารดาเป็นคนต่างด้าว ทำให้คนกลุ่มนี้ได้รับสิทธิประโยชน์และสิทธิในการทำงานน้อยกว่าคนต่างด้าว ในเรื่องนี้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน เนื่องจากเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ ดังนั้น จึงควรมีการปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างกระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน และกระทรวงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๔. ปัจจุบันผู้ประกอบการมีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบทวิภาคีที่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจให้ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมจัดการศึกษาระบบทวิภาคีมีความเข้าใจถูกต้องตรงกันเกี่ยวกับประโยชน์ที่จะได้รับ อาทิ สถานประกอบการได้กำลังแรงงานที่ตรงกับความต้องการ ได้รับการลดหย่อนภาษี ๒ เท่า และได้มีโอกาสในการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสให้ได้เรียนหนังสือและฝึกงานทำ เป็นต้น นอกจากนี้ สถานประกอบการจะได้รับประโยชน์ดังกล่าวแล้ว ผู้เรียนและสถานศึกษาก็ได้รับประโยชน์ด้วยเช่นกัน ซึ่งในอดีตสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาร่วมกับสถานประกอบการ ดำเนินการอบรมทูตทวิภาคี โดยให้ผู้บริหารสถานศึกษามาเรียนรู้ระบบทวิภาคีและพัฒนาครูทูตทวิภาคี ในสถาบันอาชีวศึกษาจำนวน ๔๐ - ๕๐ แห่ง เพื่อนำไปขยายผลถ่ายทอดในสถานศึกษา ต่อไป

เมื่อ ๓-๔ ปีที่ผ่านมา คณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ร่วมกับกระทรวงแรงงานศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ณ ต่างประเทศ ผลการศึกษาพบว่า มีหลายประเทศให้ความสนใจ โดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่น มูลนิธิเพื่อสาธารณประโยชน์ องค์กรพัฒนาแรงงานระดับนานาชาติ ประเทศญี่ปุ่น (Public Interest Foundation, International Manpower Development Organization, Japan : IM Japan) มีความประสงค์รับแรงงานไทยไปศึกษาฝึกอบรมที่ประเทศญี่ปุ่น เพราะต้องการคนในกลุ่มประเทศอาเซียนไปทดแทนกำลังแรงงานคนญี่ปุ่น เพื่อให้ประเทศญี่ปุ่นมีการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง การไปศึกษาฝึกอบรมและทำงานดังกล่าว เป็นการดำเนินการที่ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นความร่วมมือกับกระทรวงแรงงาน โดยให้เด็กที่มีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป สามารถเข้าทำงานที่ประเทศญี่ปุ่นได้ และมีการประสานร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการในการติดตามดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เด็กสามารถเรียนหนังสือและทำงานไปพร้อมกันได้ ทั้งนี้ เมื่อครบกำหนดตามหลักเกณฑ์เด็กกลุ่มนี้สามารถเข้าทำงานในบริษัทญี่ปุ่นที่มีสาขาในประเทศไทยได้อย่างเป็นทางการ

อีกประเทศหนึ่งคือ ประเทศเกาหลีมีความต้องการกำลังแรงงานในอุตสาหกรรมต่อเรือจำนวนมาก หากการจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาได้มีการบ่มเพาะเด็กตั้งแต่ระดับ ปวช. ทั้งในด้านภาษาและวัฒนธรรมเกาหลี และเมื่อขึ้นสู่ระดับ ปวส. เขาจะสามารถไปเรียนต่อและทำงานที่ประเทศเกาหลีได้ แต่ในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากกระทรวงแรงงานแยกเรื่องการศึกษา กับแรงงานเป็นคนละส่วน ซึ่งในสภาพความเป็นจริง การศึกษากับการทำงานเป็นเรื่องที่สอดคล้องกัน ดังนั้น ควรมีคณะทำงานขับเคลื่อนอย่างจริงจัง เพื่อเชื่อมภาคการศึกษากับการทำงานให้ประสานเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกัน โดยความร่วมมือของทุกกระทรวง เพื่อสร้างคนคุณภาพของประเทศ

๕. ตารางข้อมูลจำนวนผู้เรียนที่ไม่ใช่สัญชาติไทย/ไม่มีสัญชาติ ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในปี ๒๕๕๗ ระดับปฐมวัย มีจำนวน ๔๕๖,๙๙๐ คน แต่ในปี ๒๕๕๘ ลดลงเหลือ จำนวน ๓๓,๒๔๒ คน ซึ่งข้อมูลจำนวนผู้เรียนที่ลดลงจำนวนมาก ยังไม่มีข้อมูลยืนยันจากกระทรวงศึกษาธิการว่าลดลงด้วยสาเหตุใดหรืออีกกรณีหนึ่ง ข้อมูลจากตารางดังกล่าวมีความย้อนแย้งกัน เช่น ระดับปฐมวัย ปี ๒๕๕๘ มีจำนวน ๓๓,๒๔๒ คน แต่เมื่อเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ มีจำนวน ๕๗,๖๘๗ คน แสดงให้เห็นว่ามีการลงทะเบียนเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ แต่ในระดับปฐมวัยไม่ได้ลงทะเบียนเรียน ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการควรดำเนินการรวบรวมข้อมูล เพื่อยืนยันความถูกต้องของจำนวนผู้เรียน แล้วนำเสนอต่อที่ประชุมต่อไป

๖. การขาดโอกาสทางการศึกษา เป็นมุมมองของแต่ละกระทรวงที่มีความเกี่ยวข้องและมีมิติการทำงานที่แตกต่างกัน เช่น กระทรวงสาธารณสุข วางกรอบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ๓๐ บาทรักษาทุกโรค เฉพาะคนไทย กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ดูแลคนต่างด้าวที่เข้ามาทำงาน ทั้งแบบถูกต้องและไม่ถูกต้องตามกฎหมาย สำนักงานประกันสังคม ดูแลเฉพาะแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงาน แบบถูกต้องตามกฎหมาย กระทรวงมหาดไทยดูแลเรื่องบัตรประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักเป็นสำคัญ ส่วนด้านการศึกษาเปิดกว้างสำหรับทุกคน แต่สิ่งที่สภาพัฒนาการศึกษาดูแลเรื่องสำคัญมาก คือ ปัญหาความมั่นคง จึงขอให้ฝ่ายเลขานุการศึกษารายละเอียดในมิติของอนาคตในแนวกว้างที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงต่าง ๆ เพื่อการกำหนดเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเป็นไปตามนโยบายของประเทศเป็นหลัก

๗. กลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ตามชายแดนหรือตามภูเขา ที่เป็นบุคคลไร้สัญชาติ มีการรวมกลุ่มและจัดตั้งเป็นชุมชนของตนเอง ซึ่งเป็นปัญหาในระดับพื้นที่ ดังนั้น หากภาครัฐร่วมกับภาคเอกชน (อาทิ กระทรวงมหาดไทยร่วมกับ กสทช.) ดำเนินการจัดทำ Social media community และให้กลุ่มคนเหล่านั้นลงทะเบียน จะทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการข้อมูลบุคคลไร้สัญชาติและเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาความมั่นคง

๘. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาควรเป็นหน่วยงานกลางที่เป็น intelligence unit ในฐานะที่เป็นผู้วางแผนและจัดทำนโยบายการศึกษาของชาติ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลในลักษณะของ Big Data และบริหารจัดการให้มีข้อมูลที่ครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัย เนื่องจาก ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์และใช้ในการตัดสินใจมีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาการศึกษาให้ถูกต้องตรงประเด็น

มติ ที่ประชุมมอบหมายฝ่ายเลขานุการศึกษารายละเอียดข้อกำหนดของกระทรวงแรงงานและกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับคนไร้สัญชาติ และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไข แล้วนำเสนอต่อที่ประชุมต่อไป

๓.๓ Youth Voice Forum (พลเมืองรุ่นใหม่ มีวินัย รักถิ่นฐาน)

นายธาดา เศวตศิลา ประธานคณะทำงานสร้างอิทธิพลข่าวสาร และสื่อสารการตลาด ในคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจ ด้านการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ นำเสนอสาระสำคัญของโครงการ Youth Voice Forum (พลเมืองรุ่นใหม่ มีวินัย รักถิ่นฐาน) โดยกล่าวว่า ภารกิจในการสื่อสารเพื่อปลูกกระแสให้สังคมรับรู้และเกิดจิตสำนึกในการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ ในเบื้องต้นจะเป็นการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากเยาวชนในด้านต่างๆ แต่เนื่องจากในช่วงเวลานี้เป็นช่วงเวลาของการเตรียมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ คณะรัฐมนตรีจึงมีมติไม่ควรถูกจัดการฝึกอบรมหรือประชุมสัมมนาในช่วงระยะเวลา ๑๐ วันก่อนวันเลือกตั้ง ดังนั้น คณะทำงานจึงกำหนดจัดการประชุม Youth Voice Forum (พลเมืองรุ่นใหม่ มีวินัย รักถิ่นฐาน) ในวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมกำแพง พลาญกูร ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สกศ. ซึ่งในการจัดประชุมดังกล่าวเป็นความร่วมมือระหว่างสำนักงานเลขาธิการ

สภาการศึกษา ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) สภาผู้ชมและผู้ฟังรายการ ภาคกรุงเทพฯและปริมณฑล และภาคกลาง (Thai PBS) สถาบันยูทอล์กแห่งประเทศไทย สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย สภานักเรียนระดับประเทศ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดการประชุม Youth Voice Forum (พลเมืองรุ่นใหม่ มีวินัย รักถิ่นฐาน) ในครั้งนี้จะเป็นโครงการนำร่องในการนำเนื้อหา ข้อเสนอแนะจากเยาวชนไปต่อยอดทาง Social Media On-Line และสื่อต่างๆ โดยมีประเด็นในการสนทนา คือ “วินัย” วินัยต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและสังคม วินัยในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข การเคารพศักดิ์ศรีซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ การประชุมมีวัตถุประสงค์โดยรวม ๓ ประการ คือ ๑) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ในการอยู่ร่วมกัน ทั้งต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคมอย่างสันติสุข เคารพศักดิ์ศรีซึ่งกันและกัน (สร้างวินัยอย่างไรให้ประเทศเกิดสันติสุข) ๒) เพื่อรับฟังความคิดเห็นของเยาวชน และ ๓) เพื่อส่งเสริมให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ การสื่อสารอย่างสันติ ลดการสร้างความแตกแยก ส่งเสริมความรักสามัคคี ด้วยแนวทางข้อเสนอแนะของเยาวชน กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๑๐๐-๑๕๐ คน ได้แก่ กลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย (รัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) กลุ่มนักเรียนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) กลุ่มนักเรียนในศูนย์การเรียนรู้นอกระบบ (Home School) กลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา กลุ่มนักเรียนในระดับอุดมศึกษา กลุ่มองค์กรเครือข่ายเด็กและเยาวชน กลุ่มนิสิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์-ศึกษาศาสตร์ กลุ่มครูจบใหม่จากมหาวิทยาลัยราชภัฏและกลุ่มครูอาชีวศึกษา ผลลัพธ์ที่คาดหวังจากการประชุม ได้แก่ ๑) เสียงสะท้อนความคิดเห็นของเยาวชนที่เป็น new generation เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข เคารพศักดิ์ศรีซึ่งกันและกัน วิธีสร้างวินัยเพื่อให้เกิดสันติสุข ๒) เสียงสะท้อนจากตัวแทนเยาวชนที่ต้องการเห็นสังคมไทยในอนาคตเป็นอย่างไร มีวิธีการสื่อสารเพื่อลดความขัดแย้ง ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขได้อย่างไร ๓) ข้อเสนอแนะจากตัวแทนเยาวชนเกี่ยวกับการส่งเสริมความรักสามัคคีในสังคมไทย และ ๔) เกิดกระแสคนรุ่นใหม่อยากเปลี่ยนประเทศไทย ด้วยการสร้างวินัยเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

นายแพทย์สุริยะ เดว ทรีปาดิ ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ผู้เข้าร่วมประชุม นำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมว่า ศูนย์คุณธรรมมีภารกิจในการขับเคลื่อนเพื่อให้คนไทยมีความพอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา ซึ่งในเรื่องวินัย เป็นเรื่องที่สามารถทำให้เกิดขึ้นได้ด้วยตัวของเราเอง แต่สถานการณ์ปัจจุบันของประเทศไทยมีโจทย์ที่ท้าทายคือ เรื่องช่องว่างระหว่างวัย (Generation Gap) ระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก อาทิ วิถีชีวิตประจำวันของผู้ใหญ่กับเด็ก ผู้ใหญ่ทำงานที่สำนักงาน ส่วน Daily life ของเด็กไม่ได้ทำงานในสำนักงาน แต่ทำงานบน iCloud และ Workspace เป็นต้น และด้วยลักษณะการทำงานของเด็กรุ่นใหม่ คำว่า “วินัย” ในความคิดของเขาคืออะไร อะไรที่จะทำให้เขาเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรับผิดชอบ คือ มีทั้ง Accountability และ Responsibility ในประเด็นนี้เยาวชนจะสามารถแสดงความคิดเห็นของเขาได้ หลังจากนั้นจึงใช้สื่อเป็นเครื่องมือเพื่อสร้างให้เกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมอย่างรวดเร็ว (Nanosecond Culture) ภายใต้แนวคิด “We change World Change เริ่มที่ตัวเรา” ซึ่งขณะนี้ศูนย์คุณธรรมได้เริ่มดำเนินการขับเคลื่อนในเรื่องของความพอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา โดยจัดงานสมัชชาคุณธรรมในระดับภูมิภาค และมีเป้าหมายขับเคลื่อนระดับประเทศไทยและในกลุ่มประเทศอาเซียน

นายบัลลังก์ โรหิตเสถียร หัวหน้ากลุ่มสารนิเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้เข้าร่วมประชุม นำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมว่า การวางแผนสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อปลูกกระแสให้เยาวชนรับรู้และเกิดจิตสำนึกการเป็นพลเมืองรุ่นใหม่ มีวินัย รักถิ่นฐาน แบ่งออกเป็น ๖ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ การประชาสัมพันธ์ทางรายการโทรทัศน์ รายการ ศธ. ๓๖๐ องศา และรายการเดินหน้าประเทศไทย

ส่วนที่ ๒ การประชาสัมพันธ์ทางสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย รายการรอบรู้แว่มาคลื่น ๙๒.๐ เมกกะเฮิรตซ์ ออกอากาศทุกวันพฤหัสบดี เวลา ๐๘.๓๐ น. เป็นเวลา ๑๕ นาที

ส่วนที่ ๓ สื่อสิ่งพิมพ์ บทความทางวิชาการในหนังสือพิมพ์มติชน

ส่วนที่ ๔ Social Media โดยประชาสัมพันธ์ทาง Page ศธ. ๓๖๐ องศา ซึ่งมีผู้ติดตามประมาณ ๕๐,๐๐๐ คน และ Page กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีผู้ติดตามประมาณ ๗๐,๐๐๐ – ๘๐,๐๐๐ คน และพันธมิตรอื่นเช่น เว็บไซต์ eduzone.com

ส่วนที่ ๕ จัดทำ Clip VDO สั้นๆ ๒ เรื่อง คือ การนำเด็กเข้าสู่การเรียนการสอนสายอาชีพ (อาชีวศึกษา) และหลักสูตรอาชีวมาตรฐานสากล

ส่วนที่ ๖ ให้นักพูดที่ได้รับความนิยมจากเยาวชนในปัจจุบัน อาทิ นายฉอน บุรณะหิรัญ เป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจ

จึงขอเสนอต่อที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบจัดการประชุม Youth Voice Forum (พลเมืองรุ่นใหม่ มีวินัย รักถิ่นฐาน) ในวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สกศ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

การพิจารณา

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต ดังนี้

๑. การจัดประชุม Youth Voice Forum หากไม่ปรากฏตราสัญลักษณ์ของส่วนราชการ จะทำให้ผู้รับสารมีความรู้สึกว่าเป็นการดำเนินการร่วมกันของสื่อสาธารณะ และจะได้รับความร่วมมือจากภาคประชาสังคมมากกว่า โดยในประเด็นนี้ นายธาดา เศวตศิลา เสนอขอให้เป็นการดำเนินการในลักษณะของการเป็นเจ้าภาพร่วมระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน และหากภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมจะทำให้สามารถขยายผลในทางปฏิบัติได้มากขึ้น

๒. มีกรรมการเสนอสโลแกน “We change World change เด็กไทยเปลี่ยนโลก”

๓. ควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์อีก ๑ ช่องทาง คือ การทำ Portal Web เพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลและบริการต่างๆ ได้สะดวก รวมทั้งการเชื่อมต่อไปยังเว็บไซต์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้สะดวก รวดเร็ว

๔. ควรเร่งดำเนินการจัดประชุมให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เนื่องจากหากร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ประกาศใช้บังคับ จะส่งผลให้คณะกรรมการสภาการศึกษาหมดวาระ

๕. เสียงสะท้อนของเด็กที่เกิดขึ้นภายหลังการจัดประชุม จะต้องนำไปขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริงโดยเร็ว เพื่อทำให้เกิดเป็น multiplier effect ที่ทำให้ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรม **มติ** ที่ประชุมให้ความเห็นชอบจัดการประชุม Youth Voice Forum (พลเมืองรุ่นใหม่ มีวินัย รักถิ่นฐาน) ในวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สกศ.

วาระที่ ๔ เรื่องเพื่อทราบ

๔.๑ รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา

๔.๑.๑ ด้านนโยบายการศึกษาและกลไกการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ

พลเอก พหล สง่าเนตร ประธานคณะอนุกรรมการสภาศึกษาด้านนโยบายการศึกษาและกลไกการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ และประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจด้านการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา ทั้ง ๒ คณะ มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

๑) การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจ ด้านการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ

ในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจ ด้านการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ ใช้ยุทธศาสตร์สืบรากสร้างดอก (Roots to Roses) ที่ประกอบด้วย ๓ กลยุทธ์หลักคือ ๑) คนดี มีวินัย เริ่มต้นที่บ้าน ๒) เบ่งบานในสถานศึกษา และ ๓) เต็มโตใหญ่กล้าในสังคม โดยแบ่งเป็น ๒ ภารกิจ คือ ๑) งานที่ปฏิบัติสู่เป้าหมายโดยตรง ทั้งเป้าหมายการสร้างพลเมืองดีในสถานศึกษา และเป้าหมายการสร้างสังคมที่ดีในครอบครัว ชุมชน โดยรอบสถานศึกษา และในโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ ๒) งานสนับสนุน เพื่อให้ภารกิจหลักบรรลุเป้าหมาย ได้แก่ การวิเคราะห์และประเมินผลทางวิชาการและจัดทำคู่มือ การสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ และการสื่อสารให้เกิดการรับรู้ที่กว้างขวาง สังคมยอมรับ และเกิดการขยายผลสู่การปฏิบัติให้มากขึ้น

เครื่องมือหลักที่ใช้ปฏิบัติในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ คือ STAR STEMS โดยเป็นการเรียนรู้ที่บูรณาการหลากหลายวิชาเป็นเรื่องเดียว ซึ่งผู้เรียนจะต้องคิดอย่างรอบด้าน คิดด้วยเหตุ ถามด้วยเหตุ และหาวิธีแก้ไขปัญหาทั้งหมดโดยการนำภูมิปัญญาไทยมามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนในรูปแบบนี้จะเป็นการเรียนยุค ๔.๐ อย่างแท้จริง โดยตั้งโจทย์ให้ผู้เรียนร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันเรียนรู้ และร่วมกันพัฒนาตนเอง

ปัจจุบันการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจ ด้านการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ อยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อสร้างพลเมืองดีในสถานศึกษา สร้างสังคมที่ดีในระบบโรงงานอุตสาหกรรม และดำเนินงานควบคู่กันไปกับการวิเคราะห์ประเมินผล การจัดทำคู่มือ และการสื่อสารเพื่อปลูกกระแสสังคมให้รับรู้และเกิดจิตสำนึก โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น ๕ คณะทำงาน ได้แก่

คณะที่ ๑ คณะทำงานกำหนดสถานการณ์การสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ มีหน้าที่จัดทำข้อเสนอสถานการณ์ปัจจุบันในการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ มีเป้าหมายคือการสร้างนักเรียนที่ดี มีความภูมิใจในถิ่นฐานบ้านเกิดของตนเอง ซึ่งการดำเนินงานของคณะทำงาน คณะที่ ๑ จะมีการทดสอบและเริ่มปฏิบัติจริงในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๒

คณะที่ ๒ คณะทำงานสร้างสังคมดี มีสุข ที่ยั่งยืน มีหน้าที่จัดทำข้อเสนอการสร้างเงื่อนไขการมีส่วนร่วมของครอบครัวและสังคม ในการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ อย่างยั่งยืน ซึ่งคณะทำงาน คณะที่ ๒ จะพัฒนาสังคมโดยการทำให้เกิดจิตอาสาในสังคม และสร้างจิตวิญญาณที่ทำให้เกิดความมีวินัยในสังคมอย่างยั่งยืน

คณะที่ ๓ คณะทำงานสังเคราะห์ข้อมูลและกำหนดเงื่อนไขการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ มีหน้าที่สังเคราะห์การดำเนินงานตามโครงการ ผลงานวิจัย และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างการเรียนรู้ เพื่อสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ รวมทั้งจัดทำคู่มือและข้อเสนอแนะการปฏิบัติในการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ

คณะที่ ๔ คณะทำงานสนับสนุน มีหน้าที่ประสานงานการสนับสนุนทรัพยากรจากภาคส่วนต่างๆ เพื่อสนับสนุนการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ และจัดทำศูนย์ข้อมูลเพื่อรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ ซึ่งภารกิจงานสนับสนุนนอกจากจะให้การสนับสนุนด้านงบประมาณแล้ว ยังมีการสนับสนุนในด้านอื่นๆ เช่น ด้านบุคลากร ด้านสถานที่จัดประชุม เป็นต้น โดยในปัจจุบันคณะทำงาน คณะที่ ๔ ได้ประสานสถานที่สำหรับจัดประชุมให้กับคณะทำงานทุกคณะที่หอประชุมพฤษชาติพระทรงชัย วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ และคณะทำงาน คณะที่ ๔ ได้จัดประชุมไปแล้ว ๑ ครั้ง เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

คณะที่ ๕ คณะทำงานสร้างอิทธิพลข่าวสาร และสื่อสารการตลาด มีหน้าที่สร้างอิทธิพลข่าวสาร และสื่อสารการตลาด เพื่อปลูกกระแสสังคมให้สังคมรับรู้และเกิดจิตสำนึกในการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ โดยจะมีการจัดเวทีเสวนาร่วมกับองค์กรและสื่อที่มีอิทธิพลต่อสังคม

อย่างต่อเนื่อง (โดยดำเนินการร่วมกับศูนย์คุณธรรม สภาเด็ก Thai PBS TRUE EDUCA) และการสร้างการรับรู้
สาธารณะด้วยสื่อที่เหมาะสม เผยแพร่ทาง On Ground/On Line/On Air

๒) การดำเนินงานของคณะกรรมการสภาการศึกษาด้านนโยบายการศึกษาและ
กลไกการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ

คณะกรรมการสภาการศึกษาด้านนโยบายการศึกษาและกลไกการขับเคลื่อน
แผนสู่การปฏิบัติ ให้ความสำคัญกับการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชาติ มีประเด็นหลักในการดำเนินการ
๒ ประเด็น คือ ๑) การจัดการศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ และ ๒) การจัดการศึกษา
เพื่อเสริมสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น ๓ คณะทำงาน ได้แก่

คณะที่ ๑ การศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เน้นศึกษาประเด็น
การศึกษา เพื่อสร้างพลเมืองที่เข้มแข็ง คือ เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัด
ของตน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ ซึ่งได้ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์
ข้อมูล และลงพื้นที่เก็บข้อมูลสถานศึกษาใน ๔ ภูมิภาค เพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดทำข้อเสนอ
นโยบายการศึกษาเพื่อความมั่นคง เรื่อง การศึกษาเพื่อสร้าง “พลเมืองที่เข้มแข็ง” เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ
สามารถเชี่ยวชาญตามความถนัดของตน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ

ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความสำเร็จในการสร้างพลเมืองดี มีวินัย
ภูมิใจในชาติ คือ การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด STAR STEMS ที่เป็นการบูรณาการรอบด้านทุกโครงการ
ยึดหยุ่นได้ตามบริบทและสถานการณ์ ซึ่งการจัดการศึกษาตามแนวคิด STAR STEMS สามารถทำได้ ๓ รูปแบบ
คือ ๑) บูรณาการเป็นหลักสูตรสถานศึกษา โดยจัดเป็นโครงการบูรณาการทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้
๒) สอดแทรกแนวคิด STAR STEMS ในกิจกรรมปกติของโรงเรียน อาทิ กิจกรรมหน้าเสาธง และ ๓) บูรณาการ
กับโครงการ/กิจกรรมพิเศษอื่นๆ เช่น โครงการโรงเรียนคุณธรรม โรงเรียนวิถีพุทธ เป็นต้น และเพื่อให้สามารถ
ขับเคลื่อนการดำเนินงานได้ จะต้องมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในระดับนโยบายส่วนกลาง (กระทรวง)
หน่วยงานระดับจังหวัดและเขตพื้นที่การศึกษา และระดับหน่วยปฏิบัติ (สถานศึกษา)

คณะที่ ๒ การศึกษาเพื่อเสริมสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เน้นศึกษา
ประเด็นการเสริมสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คณะทำงานได้ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล และ
ลงพื้นที่เก็บข้อมูลเชิงลึก ณ พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ อาทิ ศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต) และโรงเรียนสอนศาสนา เพื่อรวบรวม
ข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดทำข้อเสนอแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างสันติสุขในจังหวัด
ชายแดนภาคใต้

ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ปัญหาที่เป็นเงื่อนไขหลักคือ ปัญหา
การประกอบอาชีพ ผู้เรียนเรียนจบหลักสูตรแล้วแต่ไม่มีงานทำ ถึงแม้จะไปเรียนต่อในประเทศเพื่อนบ้าน แต่
เมื่อกลับมาประเทศไทย ยังคงไม่มีนายจ้างรับเข้าทำงาน และปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ปัญหายาเสพติด
คณะทำงาน คณะที่ ๒ จึงเน้นการจัดการศึกษาแบบบูรณาการที่ใช้แนวคิด STAR STEMS เป็นเครื่องมือบูรณาการ
พหุเชื้อชาติ ศาสนา ประวัติศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม ควบคู่กับสาระวิชาการ และการพัฒนาระบบฐานข้อมูล
ที่มีข้อมูลครบถ้วนถูกต้องและทันสมัย เป็นฐานข้อมูลกลางที่มีองค์ความรู้ต่างๆ ให้สามารถเข้าไปสืบค้นข้อมูลได้
สำหรับการเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรต้องเริ่มตั้งแต่ระดับปฐมวัย โดยจัดให้มีศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กที่ให้เด็กต่างเชื้อชาติศาสนาได้อยู่ร่วมกัน นอกจากนั้น การจัดการเรียนการสอนในพื้นที่จังหวัด
ชายแดนภาคใต้ ควรจะเป็นการเรียนการสอนแบบ ๓ ภาษา (ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาถิ่น) และ
เน้นการศึกษาเพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ ขณะนี้คณะทำงาน คณะที่ ๒ อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับแก้
(ร่าง) ข้อเสนอการศึกษาเพื่อเสริมสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านนโยบายการศึกษาและกลไกการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ บางส่วนได้ส่งต่อให้คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจ ด้านการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ นำไปขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติต่อไป

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต ดังนี้

ภารกิจดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านนโยบายการศึกษาและกลไกการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติและคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจ ด้านการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม อาจมีบางส่วนทับซ้อนกับการดำเนินงานของคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (กอปศ.) ดังนั้น จึงควรนำข้อมูลของอนุกรรมการสภาการศึกษา ส่งให้ กอปศ. เพื่อเป็นการสนับสนุนข้อมูลซึ่งกันและกัน

๔.๑.๒ ด้านระบบทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา

นายเกียรติชัย โสภาสถียรพงศ์ ประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา นำเสนอความก้าวหน้าการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการฯ มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา จัดประชุมจำนวน ๖ ครั้ง โดยพิจารณาประเด็นต่างๆ อาทิ อำนาจหน้าที่ หลักการและแนวคิดระบบทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษาที่เป็นมาตรฐานสากล ตัวอย่างเช่น การศึกษาเป็นสินค้าสาธารณะที่สามารถซื้อขายได้ในตลาดภายใต้การกำกับของรัฐ ซึ่งมีเขตตลาดเสรี ดังนั้น รัฐจึงมีหน้าที่จัดการและให้มีบริการการศึกษาที่มีคุณภาพในตลาดให้เพียงพอกับความต้องการของผู้รับบริการ เรื่องการแยกบทบาทของรัฐในฐานะผู้กำกับจัดการศึกษากับผู้จัดการการศึกษาออกจากกัน เพื่อมิให้เกิดการขัดกันซึ่งผลประโยชน์ และให้ความสำคัญกับบทบาทการเป็นผู้กำกับนโยบาย แผน มาตรฐาน และส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของกลไกตลาดให้มีประสิทธิภาพ เป็นต้น โดยผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ได้แก่

๑) กระบวนการขออนุมัติ การเบิกจ่าย และการใช้จ่ายงบประมาณทางการศึกษา ซึ่งผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้นำเสนอข้อมูลกระบวนการขออนุมัติ การเบิกจ่าย และการใช้จ่ายงบประมาณทางการศึกษาของหน่วยงาน ซึ่งจากการรับฟังพบว่า หน่วยงานและสถานศึกษาทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา มีขั้นตอนและกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณตามระเบียบและกฎเกณฑ์ที่สำนักงบประมาณกำหนด เป็นงบประมาณแบบแสดงรายการ (line item budgeting) ที่ไม่เชื่อมโยงกับผลการดำเนินงาน และสถานศึกษายังขาดอิสระในการบริหารจัดการงบประมาณ

๒) การบริหารจัดการนักเรียนทุน ซึ่งผู้แทนจากสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้นำเสนอแผนการจัดการนักเรียนทุน ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ซึ่งที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้ (๑) สสวท. ควรมีช่องทางสนับสนุนผู้เรียนสายอาชีพ เพื่อแก้ปัญหาคาดแคลนครูสายอาชีพ โดยเฉพาะในสาขาที่ขาดแคลน เช่น ช่างอุตสาหกรรม เป็นต้น (๒) ในการสนับสนุนทุนการศึกษา ควรมีการสำรวจทุนอื่นๆ ที่ให้ในลักษณะเดียวกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการให้ทุนการศึกษา (๓) การสนับสนุนทุนโดยเน้นสะเต็มศึกษาอย่างเดียวไม่เพียงพอ (Science Technology Engineering and Mathematics Educations: STEM Education) จำเป็นต้องบูรณาการความรู้ด้านศิลปะและวัฒนธรรม (Art and Culture) โดยอาจเรียกว่า STEAM Education

๓) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา ซึ่งฝ่ายเลขานุการ คณะอนุกรรมการฯ ได้รวบรวมองค์ความรู้และเอกสารงานวิจัย สรุปผลการศึกษานำแนกตามประเด็นหลักต่างๆ ได้แก่ แหล่งเงิน/การลงทุนด้านการศึกษา การจัดสรร/การใช้จ่ายทรัพยากรเพื่อการศึกษา ครู/บุคลากรทางการศึกษา ความร่วมมือทางการศึกษา และระบบการจัดการศึกษาในภาพรวม โดยงานวิจัยหลักที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา คือ งานวิจัยของธนาคารโลก ที่นำเสนอว่าปัจจุบันจำนวนโรงเรียนขนาดเล็กมีปริมาณมาก โรงเรียนระดับประถมศึกษาฯ ยังไม่มี Economy of Scale และเสนอให้มีการควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อประหยัดงบประมาณแผ่นดิน และจะทำให้การใช้ครูมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งในประเด็นนี้ ที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ มีความเห็นว่าการยุบ/ควบรวมโรงเรียนเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เพราะแต่ละท้องถิ่น แต่ละเมือง มีเหตุผลของตนเองตามสภาพบริบทของพื้นที่ ดังนั้นการยุบ/ควบรวมโรงเรียนจึงอาจจะเป็นวิธีที่ยังไม่เหมาะสม

๔) การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรจากระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ ได้ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งพบปัญหาทั้งด้านบุคลากร ด้านระบบงาน ด้านการบันทึกบัญชีรายงานทางการเงิน ด้านการร้องเรียน และด้านการจัดทำงบประมาณ และคณะอนุกรรมการฯ มีความเห็นว่าปัญหาดังกล่าวสามารถแก้ไขได้ โดยการจัดทำคู่มือการจัดซื้อจัดจ้าง การจัดทำรูปแบบ TOR มาตรฐานสำหรับงานหลัก การจัดทำราคากลาง การจัดอบรมบุคลากร และการจัดทำกระบวนการปฏิบัติงานของการจัดซื้อจัดจ้างแต่ละวิธี เป็นต้น อย่างไรก็ตาม แนวทางการแก้ปัญหาดังกล่าวเป็นการแก้ปัญหาในเบื้องต้นยังไม่สามารถแก้ปัญหาลึกได้ เนื่องจากกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณตามระเบียบและกฎเกณฑ์ที่สำนักงานงบประมาณกำหนด เป็นงบประมาณแบบแสดงรายการ line item budgeting ยังไม่เป็นระบบ Performance based

ในส่วนของแผนและกิจกรรมการดำเนินงานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ประกอบด้วย การประชุมคณะอนุกรรมการฯ การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงลึกและรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ โดยลงพื้นที่ศึกษาข้อมูล ณ จังหวัดราชบุรี และจังหวัดเชียงราย การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพ และการบริหารจัดการงบประมาณแผ่นดินเพื่อการศึกษา

มติ ที่ประชุมรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา ดังนี้

- ๑) คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจ ด้านการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ
- ๒) คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านนโยบายการศึกษาและกลไกการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ
- ๓) คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา

๔.๒ รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน “มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑”

นางวัฒนาพร ระงับทุกข์ รองเลขาธิการสภาการศึกษา รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน “มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑” มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จัดทำมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ ประกอบด้วย

๑) เห็นชอบในหลักการ ร่าง มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. .... และให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณากำหนดรายละเอียดตาม ร่าง มาตรฐานการศึกษาของชาติ ให้ครอบคลุมมาตรฐานด้านต่างๆ เพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปการศึกษา

๒) ให้กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา) เร่งดำเนินการชี้แจงแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจอย่างชัดเจน

ถูกต้องตรงกัน และสามารถแปลงกรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างสอดคล้อง เชื่อมโยงไปในทิศทางเดียวกัน

ก) ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำมาตรฐานการศึกษาของชาติไปเป็นกรอบในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา รวมทั้งการส่งเสริม กำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา

ข) ให้กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนแก่ประชาชนเกี่ยวกับผลลัพธ์ของการดำเนินการและประโยชน์ที่จะได้รับ

ค) ให้กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา) กำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถนำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสมและสามารถยกระดับการศึกษาของไทยได้อย่างเป็นรูปธรรม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น ๔ ส่วนดังนี้

ส่วนที่ ๑ การชี้แจงแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดย ๑) จัดทำหนังสือแจ้งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๘ หน่วยงาน เพื่อให้รับทราบมติคณะรัฐมนตรี และชี้แจงแนวทางและประเด็นการขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติ ๒) จัดประชุม “การขับเคลื่อนมาตรฐานของชาติ สู่อการปฏิบัติ” โดยกลุ่มเป้าหมายคือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง ๑๘ หน่วยงาน ๓) แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ

ส่วนที่ ๒ การนำมาตรฐานการศึกษาของชาติไปเป็นกรอบในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยแจ้งเป็นหนังสือไปยังหน่วยงานต้นสังกัดให้วิเคราะห์ความสอดคล้องของมาตรฐานการศึกษาของชาติกับมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา ซึ่งแต่ละหน่วยงานได้ดำเนินการวิเคราะห์มาตรฐานว่ามีความสอดคล้องเพียงใด และแจ้งผลการวิเคราะห์กลับมายังสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแล้ว

ส่วนที่ ๓ การประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและชัดเจน โดยการจัดพิมพ์แผ่นพับและโปสเตอร์มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๓๐,๐๐๐ ฉบับ การแปลมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นภาษาอังกฤษ และการจัดทำคลิปวิดีโอที่สั้นๆ ๒ คลิป ปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดสัมมนาวิชาการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการศึกษาของชาติ ๔ ภูมิภาค ๖ พื้นที่

ส่วนที่ ๔ การกำกับติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ขณะนี้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้และสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา ร่วมกันดำเนินการวางแผนกำกับติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง

มติ ที่ประชุมรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงาน มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑

๔.๓ การศึกษาดูงานของกรรมการสภาการศึกษา ประเด็นการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา ณ จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ ๑๐-๑๑ มกราคม ๒๕๖๒

นายสุภัทร จำปาทอง เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ รายงาน การศึกษาดูงานของกรรมการสภาการศึกษา ประเด็นการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเสมอภาคและ ความเท่าเทียมทางการศึกษา ณ จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ ๑๐-๑๑ มกราคม ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

ในการศึกษาดูงานครั้งนี้ มีกรรมการสภาการศึกษาเข้าร่วมศึกษาดูงาน จำนวน ๑๐ คน ผู้ทรงคุณวุฒิ ๑ คน สื่อมวลชน ๑๑ คน ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จำนวน ๑๔ คน รวมทั้งสิ้น ๓๖ คน โดยดำเนินการจัดประชุมระดมความคิดเห็นแนวทางการสร้างเสมอภาคและ ความเท่าเทียมทางการศึกษาของจังหวัดเชียงราย ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย และศึกษาดูงานเชิงประจักษ์ เกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการสร้างเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา ณ โรงเรียน สันติคีรีวิทยาคม และโรงเรียนจันทิงหั่ว ดอยแม่สลอง อำเภอแม่สลองนอก และโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน อำเภอแม่จัน

สภาพปัญหาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษาที่พบในพื้นที่จังหวัด เชียงราย ได้แก่

๑) ด้านผู้เรียน เนื่องจากเชียงรายเป็นจังหวัดติดชายแดน จึงมีเด็กจำนวนมาก ที่ขาดโอกาสทางการศึกษา และไม่มีงานทำที่เป็นปัญหาจากเรื่องสัญชาติ เด็กออกกลางคันเนื่องจากความ ยากจนและไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับวิถีชีวิตในเมือง เด็กผู้ชายถูกชักชวนจากกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดให้ไปเป็นเด็ก ส่งยา ส่วนเด็กผู้หญิงเสี่ยงต่อการถูกคุกคามทางเพศ เป็นต้น

๒) ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน พบว่า หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ไม่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ คนในพื้นที่ต้องการการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะอาชีพ เพื่อให้สามารถ ประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้

๓) ด้านผู้สอน ปัญหาหลักคือ ครูขอโอนย้ายเนื่องจากเป็นถิ่นฐานกันดาร ขาดครูสอน ภาษาไทย ขาดครูที่มีทักษะด้านภาษาที่ใช้สื่อสารกับเด็กชาติพันธุ์ รวมถึงครูผู้สอนไม่ได้รับการพัฒนา

๔) ด้านสภาพแวดล้อมและบริบทของพื้นที่ พบว่า เด็กไม่ใช้ภาษาไทยนอกสถานศึกษา เนื่องจากครอบครัวไม่ใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร ใช้แต่ภาษาชนเผ่าในชีวิตประจำวัน

๕) ด้านสถานศึกษาและงบประมาณ ปัญหาที่พบคือ ขาดงบประมาณสนับสนุนการจัด การศึกษา และโรงเรียนสอนภาษาจีนที่เปิดสอนบนดอยแม่สลอง เปิดโดยไม่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งเป็น สถานศึกษา

ข้อค้นพบสำคัญจากการลงพื้นที่ศึกษาดูงาน อาทิ ๑) ปัจจุบันจังหวัดเชียงรายได้เริ่มจัดทำ หลักสูตรเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ แต่อาจะยังไม่ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัด เมื่อเทียบกับกลุ่มประชากรของจังหวัด อย่างไรก็ตามนับเป็นเรื่องดีที่จังหวัดได้เริ่มดำเนินการและมีโอกาสขยายผลต่อไป ๒) แม่เด็กที่อยู่บนดอย แม่สลองจะไม่เก่งภาษาไทย แต่เด็กเก่งภาษาจีนและภาษาอังกฤษ ดังนั้น ในเรื่องโอกาสการได้รับการศึกษาต่อ จึงไม่เป็นปัญหามากนัก

จึงขอเสนอการศึกษาดูงานของกรรมการสภาการศึกษา ประเด็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา ณ จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ ๑๐-๑๑ มกราคม ๒๕๖๒

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต ดังนี้

ศาสตราจารย์สุพจน์ ทารหนองบัว ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า การลงพื้นที่ศึกษาดูงานในครั้งนี้ เป็นการยืนยันว่า การกระจายความรับผิดชอบไปให้สถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะพิจารณาจัดการศึกษา อย่างไร สถานศึกษาจะโดดเด่นในด้านใด หรือต้องการประเมินผลอย่างไร เป็นการดำเนินการที่ถูกต้อง เนื่องจาก สถานศึกษาที่จังหวัดเชียงรายสามารถบริหารจัดการกับความหลากหลายทางชาติพันธุ์ของเด็กได้ เด็กมีความภาคภูมิใจในชาติพันธุ์ของตนเอง กล้าแสดงตัวตน กล้าพูดภาษาถิ่น แต่งชุดชนเผ่าของตนเอง และ

อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สิ่งที่ต้องการให้มีการดำเนินการคือ ต้องการให้โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาบนความหลากหลายทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม ไปช่วยเหลือโรงเรียนที่ยังไม่ประสบความสำเร็จ โดยอาจกำหนดเป็น KPI ของโรงเรียน เช่น ในปีนี้จะช่วยเหลือจำนวน ๓ โรงเรียน และปีต่อไปจะช่วยเหลือจำนวน ๕ โรงเรียน เป็นต้น

นายกิติ มาติลลโกวิท ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า การลงพื้นที่ศึกษาดูงานในครั้งนี้ ประทับใจทุกโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน มีการทำ Workshop ให้เด็กนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติการผลิตสินค้าเพื่อนำมาขายเป็นรายได้ของโรงเรียน แต่พบสิ่งที่ควรปรับปรุงคือ สภาพการทำงานของเด็กยังไม่ปลอดภัยและขาดอุปกรณ์ป้องกันอันตราย เช่น อุปกรณ์ป้องกันการกระเด็นเข้าตา เป็นต้น การป้องกันอันตรายที่เกิดจากการทำงานไม่เพียงแต่การเรียนรู้การใช้เครื่องมือต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเท่านั้น แต่ต้องมีอุปกรณ์ช่วยป้องกันด้วย การที่เด็กต้องสูญเสียอวัยวะเนื่องจากการมองข้ามความปลอดภัย เป็นสิ่งที่ไม่สมควรให้เกิดขึ้นอย่างยิ่ง ดังนั้น ควรฝึกอบรมจากภาคอุตสาหกรรมในโรงงานที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเข้ามาช่วยฝึกอบรมเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน สิ่งสำคัญคือการปลูกฝังให้เด็กมีสำนึกเรื่องความปลอดภัยตั้งแต่เด็ก และควรขยายไปทุกโรงเรียนที่มีกิจกรรมในลักษณะเดียวกัน นอกจากนั้น โรงเรียนที่ลงพื้นที่ศึกษาดูงานเป็นโรงเรียนที่เป็นแบบอย่างที่ดี (Best practice) ทำให้กรรมการทุกท่านประทับใจมาก อย่างไรก็ตามหากมีโอกาสจัดกิจกรรมศึกษาดูงานในครั้งต่อไป ควรเลือกโรงเรียนที่อยู่ระหว่างการพัฒนาปรับปรุง เพื่อเข้าสู่ Best practice จะเป็นประโยชน์กับทั้งกรรมการสภาการศึกษาและโรงเรียน เนื่องจากกรรมการจะได้ช่วยแนะนำในสิ่งที่เป็ประโยชน์และช่วยให้โรงเรียนได้รับการพัฒนามากขึ้น

นายพนทวัฒน์ สุขผล ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ผลการศึกษาดูงานในพื้นที่จังหวัดเชียงรายครั้งนี้ ควรจัดทำเป็นองค์ความรู้ในลักษณะของ การจัดการความรู้ (Knowledge Management หรือ KM) เป็นเชียงรายโมเดลด้านการศึกษา สิ่งที่พบในการศึกษาดูงานพบว่า สามารถเป็น Best practice ได้ เด็กนักเรียนมีวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่ดีมาก โดยในช่วงเช้าเด็กจะเรียนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ช่วงเย็นเด็กจะเรียนภาษาจีนและภาษาอังกฤษเพิ่มเติมจนถึงเวลา ๒๐.๐๐ น. เด็กสามารถพูดได้หลายภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาไทย เป็นวัฒนธรรมที่ทำต่อเนื่องมาหลายสิบปี นอกจากนั้น การที่เด็กมาจากหลากหลายชาติพันธุ์ (ประมาณ ๓๐ ชาติพันธุ์) ทำให้มีภาษาท้องถิ่นที่ใช้สื่อสารไม่น้อยกว่า ๒๐ ภาษา แต่ไม่เป็นอุปสรรคในการสื่อสารเพราะใช้ภาษาจีนเป็นภาษาหลักในการสื่อสาร จึงขอเสนอให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจัดทำ KM ต้นแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเผยแพร่ให้จังหวัดต่างๆ นำไปปฏิบัติ

นายวรชาติ เฉิดชมจันทร์ กล่าวว่า มีความเห็นสอดคล้องและตรงกับกรรมการทุกท่านที่ได้เสนอ และขอเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการพัฒนา ดังนี้ ๑) ควรทำความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและมหาวิทยาลัย ผลิตบุคลากรทางด้านสุขภาพ โดยดึงความสามารถและศักยภาพในการดูแลตนเองของคนในพื้นที่ ด้วยพื้นที่ชายขอบมีปัญหาด้านระบบสุขภาพและขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ การให้ทุนการศึกษาหรือการเชื่อมต่อให้คนในพื้นที่ได้เรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย จะเป็นประโยชน์กับเด็กและชุมชน ๒) เนื่องจากเด็กในพื้นที่จำนวนมากเป็นเด็กไร้สัญชาติ การพิสูจน์สัญชาติได้เร็ว จะทำให้คนกลุ่มนี้ได้รับโอกาสทางการศึกษาเร็วขึ้น สามารถเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยได้ และสามารถเข้าทำงานได้โดยไม่ผิดกฎหมายแรงงาน กลไกการพิสูจน์สัญชาติจึงเป็นวิธีการแก้ปัญหาที่สำคัญมาก ซึ่งในปัจจุบันตนมีเด็กไร้สัญชาติอยู่ในการดูแลจำนวน ๕ คน ซึ่งนักศึกษาทั้ง ๕ คนนี้ได้รับทุนการศึกษาและได้รับการช่วยเหลือให้ได้รับสัญชาติ เพื่อให้สามารถทำงานได้ถูกต้องตามกฎหมาย ๓) การจัดการเรียนการสอนมีเนื้อหาวิชากับกิจกรรมที่เรียนรู้

เพิ่มเติมไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้นำโครงการที่เป็นความคิดของเด็กมาบูรณาการกับรายสาระวิชา ดังนั้น จึงควรมีบุคลากรที่ช่วยบูรณาการด้านการจัดการเรียนสอนที่เหมาะสม

นายกิตติพันธ์ ใจดี ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ปัญหาประการหนึ่งคือ นักเรียนไม่มีเอกสารสำคัญที่ใช้เป็นหลักฐานในการอ้างอิง เช่น ทะเบียนบ้าน บัตรประจำตัวประชาชน เนื่องจากเป็นเด็กที่เกิดจากพ่อแม่ที่ไม่มีสัญชาติ ปัญหาการติดเชื้อ HIV ในสตรีตั้งครรภ์ เป็นต้น หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องหรือสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาสามารถส่งต่อให้กับหน่วยงานที่สามารถดำเนินการแก้ปัญหาเหล่านี้ได้ จะเกิดประโยชน์กับเด็กนักเรียนในพื้นที่อย่างมาก

มติ ที่ประชุม

๑. รับทราบปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาจากการศึกษาดูงานในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

๒. ประธานเห็นควรให้เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา และมอบฝ่ายเลขานุการบันทึกความเห็นเพิ่มเติมทั้งหมด โดยจัดลำดับความสำคัญเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแนวทางการแก้ไขปัญหาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษาต่อไป

วาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

๕.๑ เรื่องสืบเนื่องจากการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เรื่อง ความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานการศึกษาของชาติ (National Education Standard: NES) กับ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualification Framework: NQF)

ศาสตราจารย์สุพจน์ หารหนองบัว ประธานคณะกรรมการสภาการศึกษาด้านมาตรฐานการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ กล่าวว่า สืบเนื่องจากการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ประธานได้มอบหมายให้คณะกรรมการสภาการศึกษาด้านมาตรฐานการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานการศึกษาของชาติ (National Education Standard: NES) กับ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualification Framework: NQF) รวมทั้งกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ O-NET และการประเมินโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) จึงขอเสนอผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูล ดังนี้

๑) เปรียบเทียบมาตรฐานการศึกษาของชาติและกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ด้านความสอดคล้องเชิงเป้าหมาย พบว่า มาตรฐานการศึกษาของชาติเน้นผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education) ส่วนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ซึ่งกรอบใหญ่เชิงเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาของชาติและกรอบคุณวุฒิแห่งชาติจะมีความสอดคล้องกัน รายละเอียดประกอบด้วย

- **มาตรฐานการศึกษาของชาติ** พิจารณาจากคุณลักษณะขั้นต่ำ ๓ ด้าน ได้แก่
  - ๑) ผู้เรียนรู้ (Learner Person) เพื่อสร้างงานและคุณภาพชีวิตที่ดี
  - ๒) ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม (Innovative Co-Creator) เพื่อสังคมที่มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
  - ๓) พลเมืองที่เข้มแข็ง (Active Citizen) เพื่อสันติสุข
- **กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ** พิจารณาจากความสามารถใน ๓ ด้าน ได้แก่
  - ๑) ความรู้ (Knowledge) ทั้งความรู้เชิงวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี ข้อเท็จจริง
  - ๒) ทักษะ (Skill) ทั้งทักษะด้านการคิดอย่างมีเหตุผล การหยั่งรู้ การคิดสร้างสรรค์

และการปฏิบัติ

๓) การประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ (Application and Responsibility) ทั้งการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ

๒) เปรียบเทียบมาตรฐานการศึกษาของชาติและกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ด้านความสอดคล้องเชิงโครงสร้าง พบว่า มีการแบ่งระดับต่างกัน ดังนี้

- มาตรฐานการศึกษาของชาติ มีคุณลักษณะ ๓ ด้าน ที่แต่ละด้านมีความสอดคล้องต่อเนื่องกันและมีความลึกแบ่งเป็น ๕ ระดับ ได้แก่

- ๑) ระดับปฐมวัย
- ๒) ระดับประถมศึกษา
- ๓) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- ๔) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/อาชีวศึกษา
- ๕) ระดับอุดมศึกษา

- กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มีคุณลักษณะ ๓ ด้าน ที่แต่ละด้านมีความซับซ้อนและความลึกแบ่งเป็น ๘ ระดับ ได้แก่

- ๑) ระดับ ๑ มัธยมศึกษาตอนต้น
- ๒) ระดับ ๒ มัธยมศึกษาตอนปลาย
- ๓) ระดับ ๓ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
- ๔) ระดับ ๔ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
- ๕) ระดับ ๕ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
- ๖) ระดับ ๖ ปริญญาตรี
- ๗) ระดับ ๗ ปริญญาโท
- ๘) ระดับ ๘ ปริญญาเอก

๓) เปรียบเทียบตัวอย่างความสอดคล้องของมาตรฐานการศึกษาของชาติและกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความสอดคล้องกัน ดังนี้

- ด้านความรู้/ทักษะ

มาตรฐานการศึกษาของชาติ ระบุว่า รู้จักตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมายและทักษะการเรียนรู้ บริหารจัดการตนเองเป็น มีทักษะชีวิต มีความรู้ ความรอบรู้และสมรรถนะที่จำเป็นต่อการสร้างสุขภาวะ การศึกษาต่อหรือการทำงานที่เหมาะสมกับช่วงวัย

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ด้านความรู้ ระบุว่า ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับงานอาชีพ การสื่อสารในการปฏิบัติงานและการใช้ชีวิตในโลกของงาน ด้านทักษะ ระบุว่า ทักษะพื้นฐานด้านงานอาชีพ ทักษะการสื่อสาร ทักษะชีวิต และทักษะในการปฏิบัติงานประจำที่ไม่มีความซับซ้อน

- ด้านผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม/การประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ

มาตรฐานการศึกษาของชาติ ระบุว่า มีทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการสื่อสาร มีความรอบรู้ทางข้อมูลสารสนเทศและทางดิจิทัล เพื่อแก้ปัญหา มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำความคิดสู่การสร้างผลงานในลักษณะต่างๆ

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ระบุว่า

- มีความสามารถในการปฏิบัติงานประจำวันตามขั้นตอนที่กำหนด
- มีความสามารถในการปฏิบัติงานภายใต้การกำกับดูแล และแนะนำอย่างใกล้ชิด

มาตรฐานการศึกษาของชาติและกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มีส่วนที่แตกต่างกัน คือ มาตรฐานการศึกษาของชาติ มีคุณสมบัติด้าน “พลเมืองที่เข้มแข็ง” ซึ่งระบุว่า มีความเชื่อมั่นในความถูกต้อง

ความยุติธรรม มีจิตประชาธิปไตย มีสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และพลเมืองอาเซียน ซึ่งในกรอบคุณวุฒิแห่งชาติไม่ได้รับคุณสมบัติด้านนี้ไว้

เมื่อมาตรฐานการศึกษาของชาติและกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มีความสอดคล้องกันแล้ว ต้องนำไปสู่สมรรถนะที่ตรงกับความต้องการของตลาด ซึ่งขึ้นอยู่กับ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ประสบการณ์ (Experience) และเจตคติ (Attitude) ซึ่งได้มาจากทั้งมาตรฐานการศึกษาของชาติและกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ จึงเป็นภารกิจที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดสมรรถนะที่ตรงกับความต้องการของตลาดงาน โดยอาศัยเกณฑ์จากมาตรฐานการศึกษาของชาติและกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ซึ่งจะต้องวิเคราะห์เชิงลึกในแต่ละระดับการศึกษา

ในการจัดทำมาตรฐานการศึกษา ต้นสังกัดจะเป็นผู้จัดทำมาตรฐานขั้นต่ำ ในด้านความรู้ (Knowledge) ทักษะและประสบการณ์ (Skill and Experience) และเจตคติ (Attitude) เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และให้เกิดสมรรถนะที่ตรงกับความต้องการของตลาดงาน

ประธานอนุกรรมการฯ จึงขอความเห็นจากที่ประชุมสภาการศึกษาว่า ในการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ ควรกำหนดโดยต้นสังกัดหรือให้สถานศึกษาเป็นผู้กำหนด หรือให้ต้นสังกัดกำหนดกรอบบางส่วนและให้สถานศึกษากำหนดมาตรฐานได้บางส่วนเพื่อให้เกิดความสมดุล หลังจากนั้น จึงให้ สมศ. เป็นผู้ประเมินจากมาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดไว้ ต่อไป

ที่ประชุมให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ประเด็นที่น่าเสนอนี้เป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากการศึกษาในทุกระดับจะต้องนำมาเปรียบเทียบกรอบคุณวุฒิแห่งชาติทั้งหมด เพราะฉะนั้นมาตรฐานการศึกษาของชาติและกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ จะต้องสอดคล้องกัน ในอนาคตกรอบคุณวุฒิแห่งชาติจะมีความสำคัญมากขึ้น เนื่องจากสามารถใช้ในการสมัครงานได้โดยไม่ต้องมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ปวส. หรือ ปวช. ทำให้คนเข้าสู่วิชาชีพได้เร็วขึ้น ดังนั้น มาตรฐานการศึกษาของชาติและกรอบคุณวุฒิแห่งชาติจะต้องมีความชัดเจน

๒. มาตรฐานการศึกษาของชาติเทียบเคียงกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติมีความสอดคล้องกันเกือบทั้งหมด ควรกำหนดเป็นมาตรฐานที่ยอมรับได้ทั้งสายวิชาการและวิชาชีพ ทั้งนี้ จะต้องมีการรับผิดชอบในการดำเนินการ

๓. ควรมีคณะทำงานที่ทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานให้ชัดเจนเพื่อให้สอดคล้องกับการนำสู่การปฏิบัติ โดยให้กระทรวงแรงงานเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) กำหนดการรับคนเข้าทำงานด้วยสมรรถนะ ซึ่งเดิม ก.พ. กำหนดการรับคนเข้าทำงานด้วยวุฒิการศึกษา หากมีการศึกษาเรื่องมาตรฐานการศึกษาและกรอบคุณวุฒิ และปรับเปลี่ยนการรับคนเข้าทำงานด้วยสมรรถนะ จะเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานตามมาตรฐานศึกษามากยิ่งขึ้น

๔. ควรให้ภาคเอกชนที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสายอาชีพ และนักการศึกษาได้ทำความเข้าใจเรื่องมาตรฐานการศึกษาที่ชัดเจนถูกต้องตรงกัน และกำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยใช้ภาษาที่สื่อให้เข้าใจตรงกันทั้งสองฝ่าย

๕. การกำหนดกรอบมาตรฐานการศึกษาจากส่วนกลางมีทั้งข้อดีและข้อเสีย เพราะแต่ละพื้นที่มีบริบทที่แตกต่างกัน ทำให้ความต้องการแตกต่างกัน จึงเสนอให้แต่ละพื้นที่กำหนดมาตรฐานการศึกษาด้วยตนเองระดับหนึ่ง เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่

๖. การวัดผลในด้านการอ่านออกเขียนได้และการรู้หนังสือ (Literacy) ค่อนข้างชัดเจนสามารถวัดผลได้ง่ายด้วยการสอบ แต่การสอบ O-NET ยังไม่สามารถวัดความรู้ความสามารถได้ครอบคลุมทั้งหมด ส่วนเจตคติ (Attitude) เป็นสิ่งที่วัดได้ยาก สำหรับโรงเรียนนานาชาติที่มีระบบออนไลน์ เป็นระบบการรับรองคุณภาพ (Accreditation) โดยจะใช้ค่านิยมหลัก (Core value) เป็นตัวกำหนดนิสัยของเด็ก และ

การเก็บข้อมูลของเด็กจะเกี่ยวข้องกับครูและผู้ปกครอง ซึ่งจะมีการพบปะระหว่างครูและผู้ปกครองอย่างน้อย ภาคการศึกษาละ ๑ ครั้ง ปัจจุบันโรงเรียนพระราชรัฐหรือโรงเรียน Partnership School ที่มีการบูรณาการให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียน เริ่มมีการวัดผลที่หลากหลาย โดยให้ผู้ที่มีส่วนร่วมในโรงเรียน (Stakeholder) เข้ามามีบทบาทในระบบการตรวจสอบและควบคุมซึ่งกันและกัน (Check and balance) และครูจะต้องมี Balanced Scorecard หรือระบบในการบริหารงานที่อาศัยการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) เป็นกลไกสำคัญ สำหรับการวัดผลควรลงพื้นที่และสุ่มวัดผลในประเด็นที่ต้องการ หลักสำคัญคือ ควรฝึกให้เด็กมีนิสัยดี มีเจตคติที่ดี (Attitude) มีความสามารถทำงานเป็นทีม และมีความใฝ่รู้ (Curiosity) รวมทั้งควรได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ซึ่งระบบออนไลน์จะมีส่วนช่วยได้ โดยให้แต่ละโรงเรียนกำหนด KPI สามประเด็นหลัก คือ ความรู้พื้นฐาน เจตคติ และกิจกรรมที่เด็กสามารถฝึกทักษะได้ และให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เพื่อให้เกิดทักษะต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นบริบทของแต่ละโรงเรียน

๗. การเขียนมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับวิชาชีพ จะต้องอาศัยอาชีพที่มีความพร้อมแล้วนำมาเปรียบเทียบกับการศึกษาในสายอาชีพนั้นๆ และจัดทำเป็นโมเดล โดยหน่วยงานที่มีความพร้อม เช่น สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำลังดำเนินการจัดทำหลักสูตร โดยปรับหลักสูตรการสอนแบบเดิม ให้อยู่ในรูปแบบการเรียนการสอนและการประเมินใน ๘ ระดับ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายอาชีวศึกษาของประเทศ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการทดสอบและปรับปรุง

๘. การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ควรมีองค์กรที่ทำหน้าที่ให้การรับรองมาตรฐาน (Certify) ในระดับต่างๆ เพื่อให้การศึกษาสายอาชีพสอดคล้องกับวิชาชีพที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และเพื่อให้สามารถนำกรอบมาตรฐานการศึกษาไปปฏิบัติได้อย่างชัดเจน

๙. สภาการศึกษามีอำนาจหน้าที่ในเรื่องระบบการศึกษาทั้งหมด และในการดำเนินการ มีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน ดังนั้นจึงควรให้สภาการศึกษาเป็นหน่วยงานกลางหรือเป็นเจ้าภาพในการประสานงานในภาพรวม

๑๐. การให้สถานศึกษาสามารถกำหนดมาตรฐานการศึกษาของตนเองได้ จะทราบได้อย่างไรว่ามาตรฐานที่กำหนดขึ้นจะสูงหรือต่ำไป ดังนั้น จึงควรมีมาตรฐานกลางส่วนหนึ่งซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำที่มาจากต้นสังกัด ส่วนที่เพิ่มเติมจากมาตรฐานกลางเป็นส่วนที่สถานศึกษากำหนดเองเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ ซึ่งควรลงพื้นที่เพื่อศึกษาดูงานว่าสถานศึกษาเข้าใจตรงกับที่ส่วนกลางสื่อสารหรือไม่ สิ่งที่กำลังดำเนินการนี้ เป็นเพียงกรอบมาตรฐาน (Framework) ซึ่งมาตรฐานจะปรากฏขึ้นหลังจากที่ดำเนินการตามกรอบที่ได้กำหนดไว้

๑๑. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษานำไปปฏิบัติ เป็นนโยบายที่ต้องการให้สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางในการยกระดับเพื่อพัฒนาตนเอง สถานศึกษาจะต้องปรับบทบาทใหม่ และต้องทำงานเชิงรุก โดยที่มีหน่วยงานส่วนกลาง เช่น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานที่ช่วยให้การสนับสนุน ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานจะต้องมาจากหน่วยงานส่วนกลาง เพื่อให้สถานศึกษายึดถือและปฏิบัติตาม หากโรงเรียนจะพัฒนาให้เกินมาตรฐานที่กำหนดไว้ก็สามารถดำเนินการได้

๑๒. สภาการศึกษาควรเป็นหน่วยงานกลางดำเนินการต่อเนื่องในเรื่องมาตรฐานการศึกษา และควรจัดประชาพิจารณ์เพื่อให้มาตรฐานการศึกษาเป็นที่ยอมรับทั้งด้านการศึกษาวิชาการและสายวิชาชีพ

มติ ที่ประชุมเห็นชอบให้สภาการศึกษาดำเนินการขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติ และกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาทั้งหมดให้มีความชัดเจน รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเสนอต่อที่ประชุมสภาการศึกษาพิจารณาอีกครั้ง

๕.๒ การขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการสภาการศึกษา ๑๐ คณะ

นายสุภัทร จำปาทอง เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ นำเสนอต่อที่ประชุมว่า การขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการสภาการศึกษา ๑๐ คณะ อาจมีภารกิจที่ทับซ้อนกับภารกิจของคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (กอปศ.) เนื่องจากมีแนวความคิดที่ตรงกัน และเป็นการดำเนินการคู่ขนานกัน แต่ยังไม่ได้มีการเปรียบเทียบภารกิจของคณะกรรมการสภาการศึกษาและคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาว่า มีส่วนใดบ้างที่ทับซ้อนกันหรือเกื้อกูลส่งเสริมกัน ซึ่งขณะนี้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของทั้งสองคณะ ภารกิจที่จะต้องดำเนินการหลายประการมีปัญหาด้านการใช้งบประมาณ เนื่องจากสำนักงานเลขาธิการสภาศึกษามีงบประมาณจำกัด และจะต้องจัดสรรให้กับการดำเนินงานของคณะกรรมการทั้งสองคณะ จึงทำให้งบประมาณของสำนักงานเลขาธิการสภาศึกษาลดลงอย่างรวดเร็ว งบประมาณในการจัดประชุมสภาการศึกษาและการจัดประชุมคณะกรรมการสภาการศึกษา มีคงเหลืออยู่ประมาณหกแสนบาท จึงขอเรียนที่ประชุมว่า ฝ่ายเลขานุการจะดำเนินการเปรียบเทียบภารกิจคณะกรรมการสภาการศึกษาและ กอปศ. ว่า มีความทับซ้อนหรือไม่เพียงใด และจะจัดทำแผนการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาการศึกษา เพื่อจัดลำดับความสำคัญของภารกิจต่างๆ กับงบประมาณสำหรับใช้ในการดำเนินงานภายในระยะเวลา ๗ เดือน นับจากวันที่มีการประชุมจนถึงสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๖๒ หากขาดเหลืองบประมาณในการดำเนินการ จะต้องของบกลางจากรัฐบาล

จึงขอเสนอต่อที่ประชุมเพื่อโปรดทราบ

ที่ประชุมได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑. สำนักงานเลขาธิการสภาศึกษามีข้อจำกัดด้านงบประมาณ เนื่องจากรัฐบาลต้องการให้มีการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา จึงมอบหมายให้ กอปศ. เป็นผู้ดำเนินการ เพื่อให้มีพระราชบัญญัติการศึกษาลบใหม่ โดย กอปศ. มีวาระการดำรงตำแหน่งถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๒ และเนื่องจากมีข้อจำกัดด้านกรอบเวลาทำให้ภารกิจของ กอปศ. เป็นภารกิจที่มีความเร่งด่วน จึงต้องให้ความสำคัญกับ กอปศ. เป็นลำดับแรก

๒. เมื่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ประกาศบังคับใช้ สภาการศึกษาจะยังคงภาระหน้าที่ต่อเนื่อง ภาระงานที่คณะกรรมการสภาการศึกษาได้มีการระดมความคิดเห็นในระดับหนึ่งแล้ว สามารถขับเคลื่อนต่อไปได้ ส่วน กอปศ. เน้นการดำเนินการที่เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ แต่มีประเด็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ที่ กอปศ. จะเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งสัมพันธ์กับประเด็นที่สภาศึกษากำลังดำเนินการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงควรดูภาพรวมมาตรฐานการศึกษาของชาติและกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ กับยุทธศาสตร์ที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรีมีความเชื่อมโยงกันอย่างไร หากมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสำนักงานเลขาธิการสภาศึกษาก็สามารถขับเคลื่อนงานที่กำลังดำเนินการต่อไปได้ เพราะทุกหน่วยงานมีวัตถุประสงค์เดียวกันคือ การดำเนินการเพื่อการศึกษาของชาติ

มติ ประธานมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการเปรียบเทียบภารกิจของ กอปศ. และคณะกรรมการสภาการศึกษา ส่วนการดำเนินการที่จะต้องมีการลงพื้นที่ในต่างจังหวัดหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ ขอให้คณะกรรมการสภาการศึกษาชะลอการดำเนินการไว้ก่อน

๕.๓ การแต่งตั้งอนุกรรมการสภาการศึกษา ด้านระบบฐานข้อมูลและตัวชี้วัด (เพิ่มเติม)

นายสุภัทร จำปาทอง เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า มีการแต่งตั้งอนุกรรมการสภาศึกษาด้านระบบฐานข้อมูลและตัวชี้วัดเพิ่มเติม โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ลงนามในหนังสือแต่งตั้งอนุกรรมการสภาการศึกษาเพิ่มเติมแล้ว ดังนี้

๑. นายแพทย์ชัยเลิศ พิษิตพรชัย เป็นอนุกรรมการ

๒. รองศาสตราจารย์ ดร. วรา วราวิทย์ เป็นอนุกรรมการ

๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เด่นพงษ์ สุดภักดี เป็นอนุกรรมการ
และแต่งตั้ง นายอรรถการ ตฤษณารังสี เป็นรองประธานอนุกรรมการ
จึงขอเสนอต่อที่ประชุมสภาการศึกษาเพื่อทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๕.๔ กำหนดการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒

การประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ กำหนดขึ้นในวันพฤหัสบดีที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๒
เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมกำแพง พลาญกูร สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

มติ ที่ประชุมรับทราบ

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๐๐ น.

นางสาวสุนันท์ เอื้อเชิดกุล
นางปัทมา คำภาศรี
นางสาวจิรพร อรุณพลังสันติ
นางสาวมาลีวรรณ ปูนขุนทด
นางสาวเต็มศิริ ทรงเจริญ
ผู้จัดรายงานการประชุม

เลขาธิการสภาการศึกษา
กรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม